

Vážený pan
Ing. Jozef Síkela, ministr
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
Na Františku 32
110 15 Praha 1

V Praze dne 14.9.2022

Vážený pane ministře,

obracíme se na vás jakožto **zástupci širokého podnikatelského segmentu** (malých a středních podniků a živnostníků ČR, velkých podniků, odborných poradců a dalších sociálních partnerů), abychom vyjádřili naše **hluboké obavy z tempa a efektivity využívání prostředků kohezní politiky v rámci Operačního programu Technologie a aplikace pro konkurenceschopnost (OPTAK)**. Tento program v gesci MPO nabízí českým podnikatelům podporu s celkovou alokací **81,5 mld. Kč**, v rámci programového období 2021-2027.

Rychlé a efektivní využívání těchto prostředků, v kombinaci s dalšími zdroji zejména z Národního plánu obnovy, **může zásadním způsobem zmírnit dopady krize**, které čeští podnikatelé čelí v souvislosti s neudržitelným nárůstem cen energií a dalšími negativními makroekonomickými a geopolitickými vlivy. Bohužel, k pozitivnímu využití těchto nástrojů zatím dochází jen velmi omezeně.

Vážený pane ministře, rádi bychom zrekapitulovali, že poslední významné výzvy OPPIK (předchozí operační program v gesci MPO) byly vyhlášeny **před více než rokem. Naopak nové programové období bylo zpožděno o bezprecedentních a rekordních 20 měsíců a první výzvy byly vyhlášeny až v polovině srpna roku 2022. Rovněž Národní plán obnovy (NPO) nebyl pro podnikatele otevřen v původně avizovaném období první poloviny roku 2021, ale až v březnu 2022.**

Zásadním tématem dneška je snižování spotřeby energie. U podnikatelských subjektů pozitivně rezonovalo pokračování úspěšného programu Úspory energie v OP TAK. Bohužel, v aktuálně vyhlášené výzvě programu Úspory energie jsou obsaženy zcela zásadní podmínky, které omezují přístup podniků k dotačnímu spolufinancování vedoucí ke zvýšení energetické účinnosti. Zejména se jedná o požadavek na minimální úsporu primární energie z neobnovitelných zdrojů ve výši 30 %, příp.

v projektech mimo renovaci budov musí být splněno snížení v průměru alespoň 30 % přímých a nepřímých emisí skleníkových plynů v porovnání s předchozími emisemi.

Další omezující podmínkou je nemožnost podpory nových energetických zdrojů na zemní plyn i při přechodu z fosilních paliv s vyšším emisním faktorem, např. uhlí.

Analyzovali jsme projekty úspěšně administrované v předchozích výzvách programu Úspory energie OP PIK a musíme konstatovat, že v řadě projektů jsou tyto podmínky nesplnitelné. V souhrnu se jedná až o 75 % projektů, které nebudou schopny naplnit podmínky výzvy. Typově se jedná především o projekty v podporovaných aktivitách snižování energetické náročnosti/zvyšování energetické účinnosti výrobních a technologických procesů.

Efekt takových rozhodnutí velmi negativně dopadá na těžce zkoušené české podniky, ale také na schopnost MPO včas, v plné výši a v maximální efektivitě tyto prostředky vyčerpat.

Nejistota podnikatelů se stupňuje v kontextu informací zástupců MPO o tom, že resort čelí kapacitním problémům, které mohou vést k tomu, že v roce 2023 nebudou vyhlašovány a vyhodnocovány nové výzvy OPTAK, protože kapacity Sekce fondů EU a Agentury pro Podnikání a Inovace (API) budou vyčleněny na dokončení předchozí programu OPPIK.

Vážený pane ministře, jsme přesvědčeni, že nelze **kapacitní potíže ministerstva přenášet na podnikatele.** Navíc v době Českého předsednictví v Radě Evropské unie se jedná o negativní signál o snížených schopnostech využívat důsledně všech benefitů vyplývajících ze členství v EU. Rádi bychom zrekapitulovali, že i v programovém prohlášení vaší vlády se vláda zavazuje k následujícímu:

*„Úspěšně dočerpáme fondy EU z programového období 2014–2020 a **zajistíme hladký rozjezd čerpání z období 2021–2027. Efektivně využijeme fondy Dohody o partnerství a Národní plán obnovy k nastartování strategických investic v regionech. Pomocí Mechanismu spravedlivé transformace a dalších nástrojů podpoříme strukturálně postižené regiony při přechodu k nízkouhlíkové ekonomice.**“*

České firmy bojují o přežití a je třeba, aby jim bylo ze strany MPO náležitě pomáháno, obzvláště v situaci, kdy k tomu má MPO k dispozici dostatečné finanční prostředky z programů EU (OPTAK, NPO). Obáváme se nedočerpání evropských finančních prostředků při napnutém státním rozpočtu, rapidního zhoršení konkurenceschopnosti ČR, snížení ratingu ČR a porušení vlastního programového prohlášení vlády.

Žádáme proto Vládu ČR o přehodnocení přístupu k implementaci OPTAK a Národního plánu obnovy zejména v následujících oblastech:

- zajistit si obratem **dostatek úředníků pro administraci dokončovaných projektů v OPPIK i nových projektů v OPTAK a NPO**
- zajistit **rychlou kontrolu a schvalování žádostí**
- **zabránit tomu, aby kvůli nedostatečné kapacitě a potřebě ukončení OP PIK došlo k omezení vypisování výzev OP TAK v příštím roce**
- **Rychlé zveřejnění závazného harmonogramu výzev OPTAK na rok 2023** – podniky musí mít k dispozici v současné nejisté situaci dokument, podle kterého budou moci plánovat své projektové aktivity; bez toho nebude dostatečná důvěra žadatelů a bude se opakovat situace s tím, že se bude odstupovat od projektů OPPIK na poslední chvíli nebo vůbec, pokud jako podnikatel neví, zda, kdy a s jakými parametry bude další výzva, logicky budu odstoupení protahovat co nejdéle
- **vyhlášení výzev co nejdříve a prodloužení příjmu žádostí** (v dnešní době je u některých výzev 2 měsíce příliš krátká doba, aby byl podnik schopen zajistit veškeré podklady jako nabídky, projektovou dokumentaci atp.)
- **vyhlásit všechny již nevyhlášené výzvy v OP TAK nejpozději v lednu 2023**
- **zajistit 100% vyčerpání prostředků z NPO**
- **aktivně zapojit zástupce podnikatelských svazů, komor a asociací a dalších sociálních partnerů do příprav výzev**, aby jejich podmínky co nejvíce odpovídali aktuálním potřebám a možnostem českých podnikatelů

Asociace malých a středních podniků a živnostníků České republiky zastřešuje malé a střední podniky (MSP), živnostníky a dále spolky, cechy a sdružení zastupující konkrétní profesní zájmy.

Signatář: Dr. Ing. Josef Jaroš, MBA, předseda představenstva

Asociace pro evropské fondy sdružuje experty v oblasti dotačního poradenství a vytváří odbornou platformu reagující na problémy s čerpáním finančních prostředků z evropských strukturálních a investičních fondů EU v České republice.

Signatář: Daniel Mayer, MBA, předseda asociace

Asociace výzkumných organizací je dobrovolné sdružení právnických a fyzických osob zabývajících se aplikovaným a průmyslovým výzkumem, vývojem a inovacemi. V současné době reprezentuje na 80 členů s téměř 8 tisíci zaměstnanci činnými v této oblasti.

Signatář: Ing. Libor Kraus, prezident AVO